



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ЕКСПЕРТИЗА ХОЛОДНОЇ ЗБРОЇ”

Харків
2012

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ЕКСПЕРТИЗА ХОЛОДНОЇ ЗБРОЇ”

(галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”,
спеціальність 8.18010003 “Судова експертиза”)

*Затверджено вченою радою університету
(протокол № 10 від 15.06.2012 р.)*

Харків
2012

Програма навчальної дисципліни “Експертиза холодної зброї” (галузь знань 0304 “Право”, освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”, спеціальність 8.18010003 “Судова експертиза”) / уклад.: В. А. Журавель, В. О. Коновалова, В. Ю. Шепітько, І. А. Колеснікова. – Х.: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2012. – 10 с.

У к л а д а ч і: В. А. Журавель,
В. О. Коновалова,
В. Ю. Шепітько,
І. А. Колеснікова

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № 8 від 17.10.2012 р.)*

ВСТУП

Реалізація норм чинного законодавства, постановка обґрунтованих судових рішень неможливі без забезпечення правосуддя незалежною, кваліфікованою, такою, що базується на передових досягненнях науки і техніки експертизою. У зв'язку з цим зростає роль судового експерта як незацікавленої, обізнаної особи, яка володіє спеціальними знаннями і практичними навичками, необхідними для проведення відповідних експертних досліджень. Зазначене зумовлює потребу в активізації підготовки висококваліфікованих експертів.

У результаті вивчення “Експертизи холодної зброї” судовий експерт-магістр повинен:

знати:

- законодавство України про судову експертизу;
- теоретичні, процесуальні та організаційні засади проведення експертизи холодної зброї;
- види експертиз холодної зброї та методики їх проведення;
- процедуру побудови експертних версій та завдань, визначення шляхів їх перевірки і вирішення, формулювання експертних прогнозів;
- структуру висновку експерта, порядок оформлення результатів експертних досліджень;
- процесуальне положення й зміст діяльності експерта і спеціаліста;
- підстави та межі юридичної відповідальності експерта за порушення чинного законодавства;
- систему експертних установ України та зарубіжних держав, їх правовий статус, завдання і функції, організацію діяльності;
- вітчизняний і міжнародний досвід організації судово-експертної діяльності холодної зброї;
- можливості застосування обчислювальної техніки та автоматизованих інформаційно-пошукових систем криміналістичного призначення, автоматизованого робочого місця судового експерта;

- сучасні методи, засоби та прийоми виявлення, фіксації, вилучення та дослідження слідів та речових доказів, що виступають об'єктами експертного дослідження холодної зброї;

- недоліки і помилки в експертній діяльності, засоби їх діагностики і усунення;

- організацію й ведення експертно-криміналістичних карток й колекцій холодної зброї, форми підвищення ефективності їх використання для розкриття та розслідування злочинів;

- основи дидактики й методики проведення семінарів з співробітниками правоохоронних органів;

уміти:

- правильно застосовувати на практиці набуті знання з теорії судової експертизи холодної зброї, виконувати на сучасному науково-методичному рівні судові експертизи;

- чітко дотримуватися положень зареєстрованих методик експертного дослідження, розробляти і впроваджувати в практику судово-експертних установ новітні методики проведення судових експертиз холодної зброї;

- формулювати й вирішувати завдання, що виникають у ході судово-експертної діяльності і потребують поглиблених спеціальних професійних знань;

- висувати експертні версії та формулювати експертні прогнози;

- обирати методи дослідження, модифікувати існуючі й розробляти нові методи, виходячи із завдань конкретного дослідження;

- обробляти отримані результати, аналізувати, узагальнювати, формулювати експертні висновки на основі отриманих емпіричних та аналітичних даних;

- представляти підсумки здійсненої дослідницької роботи у вигляді висновків, звітів, довідок, оформлених відповідно до вимог чинного законодавства;

- вести бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій;

- застосовувати для самостійної дослідницької діяльності набуті теоретичні знання та навички роботи з технічними засобами;

– виявляти причини та умови, які сприяли вчиненню злочинів, а також інших правопорушень, розроблювати і реалізовувати різноманітні заходи їх попередження;

– надавати фахові консультації та іншу інформаційну допомогу з питань дослідження та оцінки матеріальних об'єктів, явищ та процесів, що стосуються обставин справ, які перебувають у провадженні судів, органів дізнання та досудового слідства;

– вести експертні картотеки й колекції;

– аналізувати рівень використання судово-експертних засобів і методів у цивільних, кримінальних, а також справах про адміністративні правопорушення, здійснювати у взаємодії зі слідчими, дізнавачами, особами й органами, що розглядають справи про адміністративні правопорушення, заходи щодо підвищення їхньої ефективності;

– готувати огляди щодо використання технічних засобів і методів у слідчій і судовій практиці, виявленні й запобіганні злочинам і правопорушенням у конкретному регіоні;

– надавати допомогу прокурорам, слідчим, дізнавачам, оперативним працівникам у використанні техніко-криміналістичних методів і засобів у розкритті й розслідуванні злочинів, у тому числі у висуванні слідчих версій, відібранні зразків для порівняльного дослідження, формулюванні питань перед експертом;

– застосовувати технічні й криміналістичні методи й засоби пошуку, виявлення, фіксації, вилучення всіх видів матеріальних слідів й об'єктів при провадженні слідчих і судових дій, оперативно-розшукових заходів;

– проводити попередні дослідження матеріальних об'єктів і слідів, речових доказів з метою з'ясування підстав для порушення кримінальної справи, висування версій про природу, походження об'єкта, встановлення даних про особистість підозрюваної особи.

З М І С Т

1. Загальні положення експертизи холодної зброї

Поняття “експертизи холодної зброї”, її наукові основи. Значення результатів експертизи холодної зброї в судово-слідчій практиці. Завдання експертизи холодної зброї.

2. Предмет експертизи холодної зброї

Предмет експертизи холодної зброї. Питання, які підлягають розв’язанню експертизою холодної зброї (ідентифікаційні, класифікаційні, діагностичні, ситуаційні). Взаємозв’язок предмета експертизи холодної зброї з предметом трасологічної експертизи.

3. Об’єкти експертизи холодної зброї

Поняття “холодна зброя” та її основні ознаки. Загальні техніко-криміналістичні вимоги до холодної зброї. Класифікація холодної зброї. Критерії віднесення предмета до холодної зброї. Засоби для виготовлення холодної зброї (матеріали, інструменти, устаткування, креслення).

4. Установи, що проводять експертизу холодної зброї

Правовий статус експертних установ, що проводять експертизу холодної зброї та їх види. Криміналістичні обліки холодної зброї в Україні та їх види, їх правовий статус, завдання і функції.

5. Методика експертного дослідження

Стадії експертного дослідження: роздільне дослідження, порівняльне дослідження, оцінка отриманих результатів та формулювання висновків. Способи порівняльного дослідження. Зразки для порівняльного дослідження та їх види.

6. Порядок проведення експертних випробувань

Підготовка до експертних випробувань. Завдання експертних випробувань та показники, що оцінюються.

Порядок проведення та методи експертних випробувань. Визначення технічної придатності для ураження цілі. Визначення достатності уражаючих властивостей. Статичні та динамічні випробування клинкових та металевих предметів (пристроїв). Криміналістична оцінка критерію мінімальної довжини клинка.

Алгоритми експертного дослідження окремих видів холодної зброї (ножі мисливські загального призначення; кинджали мисливські; ножі мисливські спеціальні подвійного призначення; ножі мисливські спеціального призначення; ножі для виживання; ножі туристичні; сувенірні вироби, конструктивно схожі з холодною зброєю; арбалети бойові, спортивні і мисливські, що відносяться до холодної зброї, та стріли до них; арбалети спортивні і арбалети для розваг та стріли до них; луки спортивні і мисливські, що відносяться до холодної зброї, та стріли до них; палки гумові).

Оцінка результатів випробувань і формулювання висновків. Методи та прилади контролю.

Особливості криміналістичної оцінки об'єктів саморобного виготовлення з метою встановлення їх приналежності до холодної зброї. Критерії ступеня завершеності виготовлення холодної зброї.

7. Висновок експерта

Структура і зміст висновку експерта з холодної зброї. Характер отриманих результатів та їх обґрунтованість. Оцінка висновку експерта.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Методика криміналістичного дослідження холодної зброї та конструктивно схожих з нею виробів: затв. наказом Міністерства юстиції України від 15.01.1999 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень: затв. наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

Аверьянова Т. В. Судебная экспертиза: курс общей теории / Т. В. Аверьянова. – М.: Норма, 2006. – 479 с.

Аубакиров А. Ф. Криминалистическое исследование холодного оружия / А. Ф. Аубакиров, Г. А. Мозговых, К. Н. Шатров. – Алма-Ата: КазНИИСЭ, 1991. – 124 с.

Голдованский Ю. П. Экспертиза по установлению самодельного холодного оружия / Ю. П. Голдованский, Х. М. Тахо-Годи. – М.: ВНИИСЭ, 1973.

Гончаренко В. И. Использование данных естественных и технических наук в уголовном судопроизводстве / В. И. Гончаренко. – Киев: Вища шк., 1980. – 160 с.

Зинин А. М. Судебная экспертиза: учеб. / А. М. Зинин, Н. П. Майлис. – М.: Право и закон, 2002. – 318 с.

Клименко Н. І. Судова експертологія: курс лекцій: [навч. посіб. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / Н. І. Клименко. – К.: Вид. Дім “Ін Юре”, 2007. – 528 с.

Орлов Ю. К. Формы и выводы эксперта / Ю. К. Орлов. – М.: ВНИИСЭ, 1981. – 124 с.

Подшибякин А. С. Холодное оружие: криминалист. учение / А. С. Подшибякин. – М.: ЮрИнформ, 1997. – 238 с.

Россинская Е. Р. Судебная экспертиза в уголовном, гражданском, арбитражном процессе / Е. Р. Россинская. – М.: ЮН МВД РФ, 1996. – 224 с.

Смолин Е. К. Холодное оружие и его криминалистическая экспертиза / Е. К. Смолин. – Барнаул: АГУ, 1996. – 180 с.

Тихонов Е. Н. Криминалистическая экспертиза холодного оружия: учеб. пособие / Е. Н. Тихонов. – Барнаул: БГУ, 1987. – 233 с.

Устинов А. И. Холодное оружие и бытовые ножи / А. И. Устинов. – М.: МВД СССР, 1978.

Эйсман А. А. Заключение эксперта. Структура и научное обоснование / А. А. Эйсман. – М.: Юрид. лит., 1967. – 267 с.

Эксперт. Руководство для экспертов органов внутренних дел / под ред. Т. В. Аверьяновой, В. Ф. Статкуса. – М.: КноРус, Право и закон, 2003. – 592 с.

Навчальне видання

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ЕКСПЕРТИЗА ХОЛОДНОЇ ЗБРОЇ”

(галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”,
спеціальність 8.18010003 “Судова експертиза”)

У к л а д а ч і: ЖУРАВЕЛЬ Володимир Андрійович,
КОНОВАЛОВА Віолетта Омелянівна,
ШЕПІТЬКО Валерій Юрійович,
КОЛЕСНИКОВА Інна Анатоліївна

Відповідальний за випуск *В. Ю. Шепітько*

Редактор *Л. М. Рибалко*
Комп’ютерна верстка *А. В. Старжинської*

План 2012

Підп. до друку 14.10.2012. Формат 60x84 ¹/₁₆. Папір офсетний.
Друк: ризограф. Ум. друк. арк. 0,63. Облік.-вид. арк. 0,25. Вид. № 184.
Тираж 50 прим. Зам. № 4505. Ціна договірна.

Редакційно-видавничий відділ
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.

Друкарня
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.